

Міністерство освіти і науки України
Миколаївський національний аграрний університет
Факультет культури й виховання

**Матеріали Причорноморської науково - практичної
конференції
професорсько - викладацького складу
Миколаївського національного аграрного університету**

21 квітня 2023 р.

Миколаїв
2023

УДК 811

М-34

Редакційна колегія:

В.С. Шибанін – д-р. тех. наук, професор;

К. В. Тішечкіна – канд. філол. наук, доцент.

М-34   Матеріали Причорноморської науково - практичної конференції професорсько - викладацького складу Миколаївського національного аграрного університету, 21 квітня 2023 р., м. Миколаїв. – Миколаїв : МНАУ, 2023. – с. 31

У матеріалах Причорноморської науково - практичної конференції професорсько - викладацького складу Миколаївського національного аграрного університету розглянуто різноманітні актуальні питання, пов'язані з професійною діяльністю працівників кафедри іноземних мов, проаналізовано досвід інших країн.

УДК 811

© Миколаївський національний
аграрний університет, 2023

Зміст

<i>Ганніченко Т.А., Жебко О.О.</i> Methods of distance English learning.....	4
<i>Комарницька А.В.</i> The importance of linguistic relativity in teaching process (Важливість лінгвістичної відносності у процесі викладання)...	7
<i>Матвєєва А.Л., Ракова А.Ю.</i> Listening difficulties for first-year students (Труднощі в аудіюванні для здобувачів вищої освіти першого року навчання).....	10
<i>Пономаренко Н.Г.</i> Змішана форма навчання: досвід Німеччини.....	13
<i>Саламатіна О.О.</i> Роль дидактичної гри у вивченні іноземної мови здобувачами вищої освіти немовних вузів.....	15
<i>Тішечкіна К.В.</i> Methods of teaching a foreign language.....	17
<i>Петренко Н.В., Коновалова Т. В.</i> Особливості методичної роботи фізичного виховання в аграрному університеті.....	19
<i>Коржєвський М.Ю.</i> Роль фізичного виховання у формуванні здоров'я студентської молоді.....	22
<i>Медведєва Л.М.</i> Фізична активність – запорука здорового способу життя здобувачів вищої освіти університету.....	25
<i>Рябов Є.І.</i> Фізична культура – життєво необхідна дисципліна для здобувачів фахової передвищої освіти.....	28

METHODS OF DISTANCE ENGLISH LEARNING

Ганніченко Т.А., кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри іноземних мов МНАУ.

Жебко О.О., викладач кафедри іноземних мов МНАУ.

The article discusses the methods of distance English learning. Their types, essence, advantages and disadvantages are determined.

Keywords: *distance English learning, online courses, video conferencing, mobile apps, online learning system.*

Distance English learning refers to the process of learning English without being physically present in a classroom or with a teacher. This type of learning can take place online, through video conferencing, or through self-study materials such as books, audio recordings, and online courses.

There are many benefits to distance English learning, such as flexibility in terms of scheduling and location, the ability to learn at one's own pace, and the opportunity to access materials and resources from anywhere in the world.

However, there are also some challenges to distance English learning, such as the lack of face-to-face interaction with a teacher or other students, the need for self-discipline and motivation, and the potential for technical issues or other problems with online learning platforms.

Distance methods of English teaching refer to the different ways that people can learn English without being physically present in a classroom. There are several common methods used for distance English teaching.

Online courses. Online courses are a popular option for distance English learning. These courses are typically self-paced and can include interactive exercises, videos, and quizzes. Some online courses also include live classes with a teacher. Online courses are a popular and effective way to learn English. There are many online courses available, ranging from free courses to paid courses with varying levels of intensity and duration. Here are some common types of online courses for English learning:

1. **Self-paced courses:** Self-paced courses allow students to work through the course materials at their own pace. These courses often include interactive exercises, quizzes, and videos.

2. **Live classes:** Live classes are taught by a teacher in real-time and allow students to ask questions and interact with the teacher and other students. These classes can be one-on-one or group classes.

3. **MOOCs:** MOOCs (Massive Open Online Courses) are free online courses that are open to anyone. These courses are often taught by professors from top universities and can include a wide range of topics related to English language and literature.

4. Language schools: Many language schools offer online courses in addition to their traditional classroom courses. These courses are often taught by experienced teachers and can be tailored to the student's needs and goals.

5. Exam preparation courses: Exam preparation courses are designed to help students prepare for specific English language exams, such as the TOEFL, IELTS, or Cambridge English exams.

When choosing an online course, it's important to consider factors such as cost, course length, and the level of support and interaction with teachers and other students. It's also a good idea to read reviews and ratings from other students who have taken the course to get an idea of its effectiveness.

Video conferencing. Video conferencing allows students to connect with a teacher or tutor in real-time. This method can be used for individual or group lessons, and can include features such as screen sharing, chat functions, and virtual whiteboards. Video conferencing is a popular and effective method for English teaching. It allows students to connect with a teacher or tutor in real-time, no matter where they are located. Here are some benefits of using video conferencing for English teaching:

1. Personalized instruction: Video conferencing allows for personalized instruction, as the teacher can focus on the student's specific needs and goals. The teacher can also provide immediate feedback and guidance.

2. Flexibility: Video conferencing is flexible, as it allows for scheduling classes at convenient times and from any location with an internet connection.

3. Interactive learning: Video conferencing allows for interactive learning, as students can ask questions, participate in discussions, and collaborate with other students.

4. Technology integration: Video conferencing integrates technology into the learning experience, which can make the learning process more engaging and interactive for students.

When using video conferencing for English teaching, it's important to have a reliable internet connection and access to quality video and audio equipment. Finally, it's important to establish clear communication and expectations between the teacher and student to ensure a successful learning experience.

Self-study materials. Self-study materials include books, audio recordings, and other resources that students can use to learn English on their own. These materials can be used in conjunction with other methods, such as online courses or video conferencing.

Language exchange programs. Language exchange programs connect students with native English speakers who are learning their language. This method allows students to practice speaking with a fluent speaker and can be a good way to improve conversational skills.

Mobile apps. Mobile apps offer a convenient way to learn English on-the-go. These apps typically include features such as vocabulary lists, grammar exercises, and games.

Mobile apps are a popular and convenient way to support English teaching. Here are some ways that mobile apps can be used in English teaching:

- Vocabulary building: Mobile apps can be used to help students build their vocabulary through games, quizzes, and flashcards. Apps like Duolingo and Memrise are popular examples.

- Listening and pronunciation practice: Mobile apps can be used to provide students with listening and pronunciation practice through audio and video exercises. Apps like English Listening and Speaking and Pronunciation Coach are popular examples.

- Grammar practice: Mobile apps can be used to provide students with grammar practice through quizzes, exercises, and interactive lessons. Apps like Grammarly and English Grammar in Use are popular examples.

- Reading and writing practice: Mobile apps can be used to provide students with reading and writing practice through interactive texts, writing prompts, and spelling and grammar checks. Apps like WriteLab and News in Levels are popular examples.

- Language exchange: Mobile apps can be used to facilitate language exchange between English language learners and native English speakers. Apps like HelloTalk and Tandem allow users to connect with other learners and speakers of English for conversation practice.

In particular, mobile apps can be a valuable tool for English teaching, as they provide a convenient and accessible way for students to practice their language skills. It's important for teachers to choose high-quality apps that align with their teaching goals and objectives, and to provide guidance and support to students in using these apps effectively.

Use of online learning system. Moodle is a popular learning management system (LMS) that can be used to support English teaching. Here are some ways that Moodle can be used in English teaching:

- Course management: Moodle allows teachers to manage course materials, such as lesson plans, activities, and assessments, all in one place. This can help to ensure that the course content is organized and easy to access.

- Online quizzes and assignments: Moodle allows teachers to create and manage online quizzes and assignments, which can be used to assess student understanding and provide feedback. These quizzes and assignments can be graded automatically, which can save time for the teacher.

- Communication and collaboration: Moodle includes features such as discussion forums and messaging, which can be used to facilitate communication and collaboration between students and teachers.

- Multimedia support: Moodle supports a variety of multimedia formats, such as videos, audio recordings, and images. This can be used to create engaging course content that appeals to a variety of learning styles.

- Self-paced learning: Moodle allows students to work through course materials at their own pace, which can be helpful for English language learners who may need more time to review and practice new concepts.

It's important for teachers to have a good understanding of Moodle and its features in order to effectively use it in their teaching.

Overall, there are many different methods of distance English teaching available, and students can choose the method that works best for their learning style and schedule.

References:

1. Wang, Y. (2004). Distance Language Learning: Interactivity and fourth generation Internet-based videoconferencing. *CALICO Journal*, 21, (2), 373-395.
2. Zainuddin, Z. & Halili, S. H. (2016). Flipped Classroom Research and Trends from Different Fields of Study. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 17, (3), 313-340.

УДК 811.111

THE IMPORTANCE OF LINGUISTIC RELATIVITY IN TEACHING PROCESS (ВАЖЛИВІСТЬ ЛІНГВІСТИЧНОЇ ВІДНОСНОСТІ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ)

Комарницька А. В., викладачка кафедри іноземних мов МНАУ.

Концепція лінгвістичної відносності рідко досліджується в контексті навчання, однак вона може бути актуальною для розуміння психічних процесів, що стоять за пізнанням, сприйняттям і розумінням. У статті розглянуто зв'язок між мовою та розумінням і важливість лінгвістики та лінгвістичної відносності у викладанні як іноземної/другої мови, так і інших предметів.

Ключові слова: мова, лінгвістика, гіпотеза лінгвістичної відносності, розуміння, когнітивна лінгвістика, мова викладання

The concept of linguistic relativity is rarely explored in context of teaching, yet it can be relevant for understanding mental processes behind cognition, perception and comprehension. The article considers the relation between language and comprehension, as well as the importance of linguistics and linguistic relativity for teaching both foreign/second languages and other subjects.

Key words: language, linguistics, linguistic relativity hypothesis, comprehension, cognitive linguistics, language of schooling

Language plays an integral role in our lives, being the primary way of communication and teaching, exchanging ideas and sharing knowledge. It certainly is essential in learning: students comprehend new information as they are listening, talking, reading and writing about the subject they learn. The role of language in our lives does not diminish with time: it is just as important for a language-

acquiring toddler, as it is for a university student. Language can be seen as a foundation of education, as it defines how individuals think, learn, and communicate.

This idea, that the language people speak influences their way of thinking, is known as the linguistic relativity hypothesis or the Sapir-Whorf hypothesis. Although the concept of relation between language and thinking has existed since 18th-century (mostly as a linguistic determinism), Franz Boas, a German-American anthropologist, was the first one to elaborate on it. Boas made three arguments about the nature of language which have become the basis for the concept of linguistic relativity:

- languages classify experience;
- different cultures classify experience differently;
- linguistic phenomena are unconscious in character.

American linguists Edward Sapir and Benjamin Lee Whorf further developed Boas' arguments, making emphasis on language's system and patterns, rather than its unconscious nature. The two shaped a modern understanding of the principle of linguistic relativity and the relationship between language and thought [4]. The Sapir-Whorf hypothesis influenced many other academic fields besides linguistics, such as philosophy, psychology, anthropology and neurobiology. Though, the exact link between language and cognition is still an unsolved scientific problem, the relation between them is evident.

As language is our basic way of communication, it can be seen as a tool for teaching and presenting information to the students in efficient and understandable manner. Therefore, the teaching language differs from the one used in everyday life, as its communicative purpose is specifically to help students in conceptualizing the subject, expressing their understanding and for interacting with others about the meaning and implications of what they learn. There is a specific term to describe the dominant national or minority/regional language used in the classroom for teaching: "language of schooling", otherwise known as "language of instruction" [3]. Unlike an informal colloquial language, it also requires following the norms of the standard language, which is especially relevant in context of Ukrainian education, as violation and unawareness of Ukrainian standard language norms are still quite common both among students and teachers (the notorious Surzhyk can be seen as a product of centuries of oppressive language policy, as well as an extreme case of cross-linguistic influence).

This level of language proficiency is known as "academic language": it refers not just to different regional or national languages used in school, but to a more specialized and formal type of language, used specifically in classroom lessons, books and assignments [3]. Yet which language elements, patterns, strategies, grammatical structures and rules are characteristic of teaching and learning? It is hard to say, as there is no universal standard of what academic language should be like, and the term itself is quite ambiguous. However, experts seem to agree that academic discourse can be characterized as exact, objective, complex, highly structured, complete, unambiguous, explicit and content-focused.

There are also numerous textbook-specific words and phrases, which are commonly used during lessons to describe activities and assignments: *define, summarize, give an example, differentiate, evaluate*, etc. Verbal and cognitive activities seem to be inseparable: there is no content without language and vice versa [1]. Language reflects thought at every level. The words chosen by the speaker are a catalyst that boosts content comprehension as thinking processes in human brain are directly correlated to language. Grammatical structures organize thoughts by outlining the ways in which the information should be perceived [6].

There is a specific study of language as a mental phenomenon, which is based on linguistic relativity hypothesis. It is called cognitive linguistics (sometimes both words are capitalized to distinct it as a form of linguistic study). Cognitive linguistics is a cluster of overlapping approaches, which merges with various branches of anthropology, psychology and sociology. Unlike cognitive psychology, which also heavily relies on linguistic relativity hypothesis, cognitive linguistics focuses more on natural language as a means for organizing, processing, and conveying that information. One of its goals is to properly determine what sorts of mental representations are constructed by various sorts of linguistic utterances [5].

In regard to foreign language learning teachers should also consider the cultural context to give students better understanding of why the language in question functions the way it does and to introduce them to a new mindset and way of thinking. Different languages encapsulate different worldviews, some have words for things that others do not, and most languages divide up and name the world differently from one another [2]. Linguistic relativity suggests that languages exist within context and it is important to understand their conceptual categories, which manifest in all four linguistic levels: phonology, morphology, syntax, and semantics. By studying foreign\second language students not only acquire a skill of international communication, but also discover different cultures and ways of thinking, getting a new perspective on their academic disciplines and expanding their overall knowledge.

References:

1. Eike Thürmann (2013). The role of languages in learning school subjects (Council of Europe's Intergovernmental Conference "Quality and inclusion in education : the unique role of languages" - Strasbourg, 18-19 September 2013) (web:https://www.academia.edu/7689926/THE_ROLE_OF_LANGUAGES_IN_LEARNING_SCHOOL_SUBJECTS)
2. Harriet Joseph Ottenheimer (2013). The Anthropology of Language: An Introduction to Linguistic Anthropology. 420pp.
3. Jean-Claude Beacco, Mike Fleming, Francis Goullier, Eike Thürmann, Helmut Vollmer, with contributions by Joseph Sheils (2015). The Language Dimension in all Subjects – a Handbook for curriculum development and teacher training (Council of Europe Language Policy Unit). 162pp.

4. John A. Lucy (1992). *Language Diversity and Thought: A Reformulation of the Linguistic Relativity Hypothesis* (Studies in the Social and Cultural Foundations of Language, Series Number 12). 328pp.

5. Richard Nordquist (2020). *Cognitive Linguistics. Glossary of Grammatical and Rhetorical Terms* (web: <https://www.thoughtco.com/what-is-cognitive-linguistics-1689861>)

6. О. Д. Мельничук (2019). Теорія пізнання як основа когнітивної науки: філософський та лінгвістичний аспекти. *Закарпатські філологічні студії* (Ужгород: Видавничий дім "Гельветика") – Т. 2. – Вип. 10. – С.10-14.

УДК 811.111

LISTENING DIFFICULTIES FOR FIRST-YEAR STUDENTS (ТРУДНОЦІ В АУДІЮВАННІ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПЕРШОГО РОКУ НАВЧАННЯ)

Матвеева А.Л., Ракова А.Ю., викладачки кафедри іноземних мов МНАУ.

Однією з найважливіших навичок спілкування в реальному житті є вміння слухати. В аудіюванні труднощі виникають на першому році навчання англійської мови. Базові знання, довжина та швидкість тексту, незнайома лексика та різний акцент є основними труднощами розуміння на слух.

Ключові слова: вміння слухати, студент першого курсу, відповідати, незнайома лексика.

One of the most important skills for communicating in real life is the ability to listen. The difficulties of the first year English majors in listening abilities. Background knowledge, length and speed of the text, unfamiliar vocabulary, and different accent were the major listening comprehension difficulties.

Keywords: Listening skill, first year student, respond, unfamiliar vocabulary

Listening is the most fundamental of the four language skills. Learners can be exposed to a lot of authentic input through listening, and if the input is comprehensible, it would lead to improvement of other areas of language such as pronunciation, speaking and even reading and writing. It is widely recognized today that listening is an active skill, or rather, a cluster of various sub-skills, which are both learnable and teachable. Listening is regarded as an essential element of foreign language proficiency, and plays an important role in foreign language programs. People listen for a variety of reasons, including studying, enjoyment, working, and so on. Due to the complex and intricate nature of listening comprehension in a second or foreign language, listening is said to be the most difficult of the four language skills that all language learners are expected to acquire. Listening is the most important skill for language learning because it can

be mostly used in normal daily life and develops faster than the other language skills .

Initially, listening is the ability to recognize and grasp what others are saying. This entails comprehending a speaker's accent or pronunciation, as well as grammar, vocabulary, and meaning. Listening as an active process requiring the same skills of prediction, hypothesizing, checking, revising, and generalizing. It is a skill that some people require to work harder than others. People who have difficulty in concentration are often poor listeners.

There are two types of listening in real life. Depending on the purpose of listening, there is casual listening and focused listening. Casual listening is a type of listening that is done without a particular purpose in mind. When we listen, we do not pay much attention to the information unless it is something that we are interested in. As a result, we do not remember much of what we hear. This type of listening is common when we listen to music or the news on the radio or television while doing housework or speaking with a friend. Focused listening is another type of listening. That is when we listen with a specific purpose, such as learning something new. It is a common thing in real life. Here, we pay much closer attention and try to absorb as much information as possible. We, on the other hand, do not pay attention to every word. We know what we are going to listen to ahead of time, so we only take in the most crucial details from the speech or lecture.

Listening takes a half of time in communication. Moreover, that is a main factor, without listening, communication cannot operate effectively. It is the means by which people obtain a significant percentage of their education, information, understanding of the world and human affairs, ideas, sense of values, and appreciation. It is crucial that students are trained to listen effectively and critically in this day and time of mass communication, most of which is oral.

Lack of background knowledge is an obstacle during the learning process. Background knowledge as general non-linguistic knowledge about the world we live in and how things works within it including knowledge of the target culture, knowledge of current affairs, arts, politics and literature. Nonverbal clues such as facial expressions, nods, gestures, or tone of voice can also be easily misinterpreted by listeners from different culture. To conclude, the learner's background is an outstanding agent in listening comprehension. Having background knowledge is a key feature to the successful understanding of any kind of listening materials.

Learners will have an easier time understanding short listening passages and will be less tired. Moreover, there are some barriers to effective listening comprehension process. The biggest problem with listening comprehension is that listeners are not able to control how quickly speakers talk. Second, listeners cannot have words repeated and this can cause critical difficulties for them. Students cannot replay a recording section. Teachers decide what and when to repeat listening texts and it is very difficult for teachers to know whether or not their learners understood what they have heard. Third, listeners do not have a wide vocabulary. Speakers may choose words that are unfamiliar to the listener. Fourth, listeners may lack contextual knowledge. Finally, it is not very easy for listeners to

concentrate on the listening text. Sometimes a shortest break in attention can prevent comprehension. If the listening passage is interesting for listeners, concentration will be easy for them.

Sometimes learners make mistakes when listening text has much specialized terminology vocabulary. Specialized terminology vocabulary is some words specialized for particular areas. If learners do not have rich and plentiful vocabulary, they will be confused when listening. In reality, the speakers may use synonyms, antonyms to explain the word. Also, it is quite easy for students to recognize familiar words in listening texts. When students understand the meaning of words, it can increase their interest and motivation, as well as improve their listening comprehension. Many words have several meanings, and if they are not used correctly in their proper situations, students will become confused.

Different accent, listeners have tendency to get familiar with the accents which they mostly listen. If listeners are exposed to standard British or American, they will be faced problems in understanding other accents. All of us know that many countries speak English, such as British English, American English, Australian English, Japanese English and so on. Therefore, learners find it hard to distinguish which words the speakers are mentioning when listening to a new accent for the first time. In addition, when listeners hear an unfamiliar accent, such as Indian English for the first time after studying only American English, they will encounter essential difficulties in listening. That causes students confused in learning English listening. Too many accented speeches can lead to an important reduction in comprehension. Also 66% of listeners referred speakers' accents as one of the most important factors that impact on listening comprehension.

Vocabulary was big obstacles in learning listening because lacking vocabulary led them to misunderstanding the texts. Students typically practiced this skill by listening to English songs and watching movies with or without subtitles in English.

Background knowledge, poor vocabulary, the length of the spoken text, the rate of speech, and a strange of accents were all issues that students face when learning listening skill.

Students should spend more time on practicing and practice regularly by using other English listening materials (podcasts, Youtube channels, English stories and so on) along with their course books and focusing on the variety of native- speakers' accents and the speed of the texts. Learners need to invest more time to practice listening in English. The more they listen, the more they are familiar with English. If learners are familiar with what they hear, the way and the speed how the speakers speak in English can be followed. The next solutions are activating the students' vocabulary and background knowledge by themselves. Students should be equipped with a wide range of vocabulary and background information needed for the listening text. Furthermore, making learning listening more entertaining by watching movies with English content and subscribing the channels in English that interest learners. Furthermore, students should be exposed to a variety of hearing resources, including films, TV plays, announcements,

everyday conversation, storytelling, English music, and so on. Finally, it hoped that the results of this study will contribute to get more insight into the field of listening skill.

Based on the research results, other researchers can be able to do more in-depth research on the difficulties encountered by sophomores in listening. Hopefully, in the future, other researchers should be done widely English majored and English non-majored. From there, teachers can find out appropriate teaching methods and listening becomes more interesting to students.

References:

1) Anderson, A., and Lynch, T. (2011). Listening. Oxford: Oxford University Press.

2) Brown, H.D. (2001). Teaching by principles. An interactive approach to language pedagogy. White Plains, NY: Pearson Education.

3) Morley, J. (2001). Aural Comprehension Instruction: Principles and Practices. In M. Celce-Murcia (Ed.), Teaching English as a Second or Foreign Language (pp. 69-85) Boston: Heinle and Heinle.

4) Pourhosein, G. A., & Ahmadi, S. M. (2011). The Effect of Text Familiarity on Iranian EFL Learners' Listening Comprehension. Journal of Language Teaching and Research, 2(4), 783-789.

УДК 37.018(430)

ЗМІШАНА ФОРМА НАВЧАННЯ: ДОСВІД НІМЕЧЧИНИ

Пономаренко Н.Г. – кандидатка педагогічних наук, старша викладачка кафедри іноземних мов МНАУ

В статті розглянуто типи та стратегії використання змішаного навчання в Німеччині, а також наведено стимули до поширення такого навчання.

***Ключові слова:** вища освіта, зарубіжний досвід, змішане навчання, освіта в Німеччині, освітні стратегії.*

The article discusses the types and strategies for using blended learning in Germany, and also provides incentives for the spread of such learning.

***Keywords:** blended learning, foreign experience, higher education, education in Germany, educational strategies*

Змішане навчання на сьогодні позиціонується як інноваційна технологія, як тренд та як антикризовий формат освіти. Д. Петко наголошує на тому, що поєднати онлайн навчання та очне навчання виявилось корисним. Науковці (Petko, Uhlemann, Büeler) виділяють три різні рівні змішаного навчання.

Змішане навчання I: онлайн-пропозиції служать факультативним доповненням або поглибленим вивченням в аудиторії (наприклад, додаткові матеріали для читання, довільні навчальні завдання та онлайн-тести). Аудиторні заняття не обов'язково повинні бути пов'язані з діяльністю в Інтернеті.

Змішане навчання II: онлайн-етапи служать необхідною підготовкою або продовженням очного навчання (наприклад, опрацювання матеріалу та навчальних завдань, обмін документами). Робота в аудиторії пов'язана з онлайн-роботою (наприклад, презентація результатів, обговорення та зворотній зв'язок, підготовка наступної онлайн-фази).

Змішане навчання III: онлайн-навчання служить безперервним супроводом до всіх незалежних і контрольованих навчальних дій (наприклад, електронні щоденники, соціальні мережі, вікі-проекти). Під час навчання в аудиторії та на етапі онлайн працюють над тими самими головними завданнями (наприклад, гнучка робота в групах за кейсами та проектами; вчителі онлайн і особисті тренери).

До епідемії коронавірусу стимулами до поширення змішаного навчання у Німеччині були неприйнятна відстань до найближчого навчального закладу; особливі релігійні та мовні потреби, які місцеві навчальні заклади не можуть або не хочуть задовольняти; індивідуальність навчання; уникнення соціальних проблем від спілкування віч-на-віч; ущільнення навчального матеріалу та збільшення годин на самостійне навчання. Як і в усьому світі, епідемія коронавірусу спонукала освітні заклади до нових форм навчання, до використання нових засобів електронного навчання та впровадження стратегій змішаного навчання. Серед таких стратегій можна виділити: стратегію попередньої розробки матеріалів для аудиторної роботи та розробки матеріалів для електронного навчання; поєднання однакового об'єму теоретичного та практичного матеріалів для аудиторної роботи та роботи онлайн з метою цілеспрямованого розвитку практичних знань; базування змішаного навчання на основі відео-лекцій, що розроблюються шляхом використання стандартизованого рішення для всього навчального закладу; створення гібридного кампусу на основі мультимодального навчання.

Література:

1. Лебедева О. Blended Learning – змішане навчання як антикризовий формат освіти. Імплементация європейських стандартів в українські освітні дослідження: зб. матеріалів IV Міжн. наук. Конф. Української асоціації дослідників освіти (26 червня 2020 р.). Дрогобич : ТЗОВ «Трек-ЛТД», 2020. С. 85–87.
2. Dammeier J. Informationskompetenzerwerb mit Blended Learning : Ergebnisse des Projekts Informationskompetenz I der Bibliothek der Universität Konstanz. Bibliotheksdienst. 2019. Vol. 40. № 3. P. 314-330.

3. Merten S. Informationskompetenz vermitteln : das modulare Blended-Learning-Szenario der Universitätsbibliothek Konstanz. Leitbild Informationskompetenz. 27. Online-Tagung der DGI. 2018. P. 73–77.

4. Petko, D. Lernplattformen in Schulen: Ansätze für E-learning und blended learning in Präsenzklassen (1. Aufl. ed.). VS Verl. für Sozialwiss, 2019. 192 p.

УДК 811.111

РОЛЬ ДИДАКТИЧНОЇ ГРИ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ НЕМОВНИХ ВУЗІВ

Саламатіна О. О. – кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри іноземних мов, МНАУ.

Як зробити заняття з іноземної мови цікавим і захоплюючим, а також досягти того, щоб воно розвивало пізнавальний інтерес, творчу активність здобувачів вищої освіти? Над цією проблемою «ламають голову» багато викладачів немовних вищих навчальних закладів. Серед різних прийомів організації занять з іноземної мови найбільш ефективним вважаємо дидактичні ігри та ігрові ситуації.

Дійсно, дидактичні ігри змушують спостерігати, порівнювати, зіставляти, класифікувати предмети за тими чи іншими ознаками, робити узагальнення. Крім того, вони розширюють ерудицію, вчать працювати зі словником, дають можливість тренувати пам'ять, заглиблюватися в тонкощі мови, але при цьому не втрачають своєї розважальності та викликають позитивні емоції у гравців [2].

Застосування навчальних ігор допомагає зняти напругу в стосунках, змінити емоційний стан, полегшити розв'язання задач, указати здобувачам вищої освіти шляхи підвищення організованості та цілеспрямованості дій і вчинків. Дидактична гра допомагає перебороти сором'язливість, психологічний бар'єр мовленнєвого спілкування й отримати віру в свої сили. Вона посилює всім, навіть слабо підготовленим здобувачам. Але слід зазначити, що дидактична гра не повинна перетворитися на самоціль та розвагу. Вона має бути засобом вивчення іноземної мови і мати комунікативну спрямованість, допомогти здобувачам вищої освіти засвоїти навчальний матеріал, сформувані необхідні навички й уміння, оскільки, по суті, дидактична гра являє собою навчальну ситуацію, яка багато разів програється, і при цьому кожен раз у новому варіанті [3].

Наведемо приклади дидактичних ігор, що застосовуються на заняттях з англійської мови на факультеті Технології виробництва і переробки продукції тваринництва, стандартизації і біотехнології Миколаївського національного аграрного університету.

Дидактична гра «Термінологічне доміно “Livestock Products”»

Тема заняття: «Моє господарство. Де я можу застосувати свої знання, отримані в університеті»

Час для проведення гри: 10 хвилин.

Мета гри: систематизація та поглиблення теоретичних знань, закріплення вивченого лексичного матеріалу напередодні контрольної роботи або колоквиуму. Окрім дидактичного, важливим ефектом гри є взаємна оцінка здобувачами вищої освіти своїх досягнень, набуття вмінь роботи в «команді».

Хід гри. Здобувачі вищої освіти об'єднуються в команди по 4 учасника. Складають картки, у лівій частині яких можуть бути, наприклад, поняття, а в правій частині – їх визначення. Картки розрізають на дві половини. Гра полягає у тому, щоб кожний учасник гри набрав найбільшу кількість правильних співпадань можливих пар. Бали рахують за кількістю правильних набраних співпадань індивідуальними учасниками та групами.

Приклад гри «Термінологічне доміно “Livestock Products”» на факультеті ТВШТСБ

Визначення понять:

Animals raised on a farm -

The field where animals eat growing plants -

The eating of young crops in the field by livestock -

Food given to animals -

A person who makes healthy food for animals -

Domesticated birds used for food and egg production, such as chickens and turkeys-

An organic substance found in food that is important for good health -

Hard white material that gives the body structure -

Flesh of an animal -

White liquid produced as a food -

Поняття:

- Livestock; - Grazing; - Feed; - Animal nutritionist; - Poultry; - Vitamin; - Bone; - Meat; - Milk; - Crops.

Дидактична гра «Родина обговорює сімейні справи. Встановлення родинних зв'язків» на факультеті ТВШТСБ

Тема заняття: «Моя родина»

Час для проведення гри: 15 хвилин.

Мета гри: систематизація та поглиблення теоретичних знань, ефективно засвоєння навчального матеріалу в обстановці, максимально наближеній до дійсності, залучення здобувачів вищої освіти до активної внутрішньої розумової і зовнішньої мовленнєвої діяльності та підтриманні її протягом заняття.

Хід гри. Кожен учасник гри отримує роль певного члена родини Браунів. Група здобувачів вищої освіти поділяється на дві команди з однаковою кількістю учасників. Ведучий кожного разу обирає двох будь-яких членів різних команд, які водночас є членами родини Браунів. Метою

інших членів команди є швидке встановлення їх родинних зв'язків. Своє визначення родинних зв'язків вони записують на клаптику паперу і передають ведучому. Гра полягає у тому, щоб кожна команда набрала найбільшу кількість правильних визначень за найкоротший час.

Наведені приклади доводять, що дидактичні ігри допомагають формувати вимовні, лексичні та граматичні навички, сприяють систематизації та поглибленню теоретичних знань, закріпленню вивченого лексичного матеріалу, тренують уживання мовних явищ на різних етапах вивчення іноземної мови. Отже, висока ефективність дидактичних ігор з іноземної мови є безсумнівною [1].

Література:

1. <https://library.zu.edu.ua/doc/.pdf>
2. Гончарова, А. В. Рольові ігри на уроках англійської мови / А. В. Гончарова // Англійська мова та література: наук.-метод. журн. - 2011. - N 16/18. - С. 2-6: іл.
3. <https://vesnyanka.in.ua>

УДК 81-13 / 811.111

METHODS OF TEACHING A FOREIGN LANGUAGE

Тішечкіна К.В., кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри іноземних мов, МНАУ.

У статті розглядаються найпоширеніші методи навчання іноземної мови у закладах вищої освіти. Вказано на переваги та недоліки кожного з методів. Визначено принципи відбору методів для забезпечення максимальної ефективності навчального процесу.

Ключові слова: *метод граматичного перекладу, аудіо-лінгвальний метод, комунікативне навчання, викладання мови на основі завдань, навчання мови на основі змісту, метод занурення, змішане навчання.*

The article discusses the most commonly used methods of teaching foreign languages in higher education institutions. It highlights the advantages and disadvantages of each method and defines the principles for selecting methods that ensure maximum effectiveness in the educational process.

Keywords: *grammar translation method, audio-lingual method, communicative language teaching, task-based language teaching, content-based language teaching, immersion method, blended learning.*

Teaching a foreign language in higher education institutes involves a variety of methods and approaches tailored to the diverse learning styles and needs of students. In this work, we aim to investigate the most commonly used methods for

teaching foreign languages in higher education institutions. Let's consider these methods:

Grammar Translation Method: This traditional approach to language instruction focuses on translating the target language into the students' native language. Its emphasis is on learning grammar rules, vocabulary, and syntax. However, it has limitations since it does not prioritize the development of oral communication skills.

Direct Method: The direct method prioritizes oral communication and relies on natural language acquisition. Students are taught the language directly, without translation, and are encouraged to use it in context. This method can be effective in developing students' communication skills.

Audio-Lingual Method: This approach emphasizes repetition, drills, and exercises to reinforce language patterns. Students engage in a lot of listening and speaking activities, with a focus on developing their speaking and listening skills.

Communicative Language Teaching: This approach prioritizes communication and interaction as the main goals of language learning. Students are encouraged to use the language in real-life situations and given opportunities to practice speaking, listening, reading, and writing. This method can be effective in developing students' communication skills in the target language.

Task-Based Language Teaching: This method centers on the idea that language learning should focus on tasks or activities that students would encounter in real-life situations. The aim is to develop students' ability to communicate effectively in the language. Students are given tasks to complete in the target language, and the teacher provides feedback and guidance.

Content-Based Language Teaching: This approach involves teaching a foreign language through a subject area's content. For instance, a science class could be taught in the target language. This approach can effectively develop students' ability to use the language in context.

Immersion Method: This method immerses students in the target language environment. Students learn the language in real-life situations, and the focus is on developing their communication skills. This method is especially effective for highly motivated students.

Blended Learning: This approach combines traditional classroom instruction with online learning. Students can access online resources, such as videos, audio files, and interactive activities, to supplement their classroom learning. This approach is effective in providing students with additional resources and opportunities to practice the language.

In conclusion, institutes of higher education use various methods to teach foreign languages, catering to students' diverse learning styles and needs. Each approach has its benefits and drawbacks, and its effectiveness depends on students' motivation, learning style, and teachers' ability to implement the method effectively.

References:

1. Annan-Diab, F., & Molinari, C. (2017). Interdisciplinarity: Practical approach to advancing education for sustainability and for the Sustainable Development Goals. *The International Journal of Management Education*. Volume 15(2-B), 73-83. <https://doi.org/10.1016/j.ijme.2017.03.006>
2. Arnó-Macià, E., & Fuller, S. (2016). The role of interdisciplinary teaching and learning in higher education. <https://doi.org/10.13140/RG.2.1.3616.3440>
3. Salnaia, L., Sidelnik, El., & Burenko, L. (2019). "Case study" as a way to develop soft skills at university. 19th PCSF 2019 - Professional Culture of the Specialist of the Future, 508-516. <https://doi.org/10.15405/epsbs.2019.12.54>

УДК 796.011 (477)

ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В АГРАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Петренко Н.В., канд., пед., наук., доцентка, кафедри фізичного виховання МНАУ

Коновалова Т. В., ст. викладачка ТЕК МНАУ, спеціаліст вищої категорії

Сучасні напрями, засоби і раціональні методи фізичного виховання, що створені в процесі творчої діяльності людства виокремлюємо як інноваційні технології фізичного виховання. До таких технологій ми відносимо також запозичені з метою творчого використання оздоровчі системи різних народів світу.

Ключові слова: *аграрний університет, здоровий спосіб життя, науково-педагогічні працівники, фізичне виховання.*

Modern directions, means and rational methods of physical education, created in the process of creative eactivity of mankind, are distinguished as innovative technologies of physical education. Among such technologies weal so include those borrowed for the purpose of creative use of health systems of various peoples of the world.

Keywords: *agricultural university, healthy lifestyle, scientific and pedagogical workers, physical education.*

Основною метою методики формування спортивної майстерності науково-педагогічних працівників є забезпечення високого рівня здоров'я здобувачів вищої освіти, оволодіння технікою виконання фізичних вправ, виховання моральних та вольових рис характеру, розвиток фізичних якостей. У процесі дослідження визначено форми методичної роботи на університетському, факультетському, кафедральному рівнях, що впливають

на розвиток педагогічної компетентності науково-педагогічних працівників фізичного виховання[1] .

На рівні університету – відбувається підготовка, проведення та участь у науково-практичних конференціях, щорічних методичних семінарах, тренінгах, обговорення методичних питань на засіданнях вченої та науково-методичної ради; виставки методичної літератури; стажування науково-педагогічних працівників за кордоном; проведення спільних методичних заходів, електронних міжвузівських конференцій.

На рівні факультету – звіти кафедр про стан і проведення методичної роботи, обговорення методичних питань на засіданні вченої ради факультету, конференції, презентації, виставки, тренінги, «круглі столи», проведення занять з техніки безпеки для науково-педагогічних працівників.

На рівні кафедри – проведення наукових досліджень із метою удосконалення освітнього процесу зокрема її здоров'язберезувальної складової; узагальнення та поширення передового досвіду методичної роботи науково-педагогічних працівників кафедри; підготовка здобувачів вищої освіти до участі у науково-практичних конференціях, проведення відкритих занять, майстер-класів, огляд-конкурсів, взаємовідвідування занять, індивідуальна робота зі здобувачами вищої освіти, вдосконалення навчально-спортивної бази, впровадження позанавчальних заходів фізкультурно-оздоровчої спрямованості, організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти; індивідуальні звіти, індивідуальна самоосвітня робота, засідання кафедри, спільна робота науково-педагогічних працівників щодо розробки навчальних планів.

В аграрному університеті на кафедрі фізичного виховання створені необхідні умови для розвитку педагогічної компетентності науково-педагогічних працівників фізичного виховання, а саме: перегляд змісту навчальної дисципліни для формування у науково-педагогічних працівників кафедри методичних умінь і креативного мислення, урахування інтегрованого характеру методів викладання та варіативних підходів під час засвоєння методичних знань, різноманітні види освітньої діяльності, широке використання сучасних освітніх та інформаційних технологій [6, с. 17].

Особливого значення набуває методична робота кафедри, яка є основним навчально-науковим структурним підрозділом закладу вищої освіти.

До основних форм і напрямів методичної роботи на кафедрі фізичного виховання в аграрному закладі вищої освіти ми відносимо: навчально-методичні збори і наради, науково-методичні конференції та семінари; засідання кафедри фізичного виховання; відкриті заняття; лекції, доповіді, повідомлення з питань методики навчання, розробка і вдосконалення навчально-методичних матеріалів, вдосконалення матеріально-технічного забезпечення навчального процесу; проведення педагогічних (методичних) експериментів і втілення їх результатів у освітній процес, вивчення та

реалізація в освітньому процесі вимог керівних документів, передового педагогічного досвіду[4].

Зміст методичної роботи науково-педагогічних працівників фізичного виховання на кафедрі полягає у проведенні наукових досліджень з метою удосконалення освітнього процесу, впровадженні сучасних технологій навчання, педагогічному обґрунтуванні змісту навчальної дисципліни кафедри; підготовці наукових кадрів; методичному забезпеченні освітнього процесу з предметів кафедри; удосконаленні навчальних планів та програм, визначенні структурно-логічних зв'язків між дисциплінами; розробленні, управлінні самостійною роботою здобувачів вищої освіти, активізації їх навчальної праці; розробленні, рецензуванні та підготовці до видання навчальної та методичної літератури, керівництві позанавчальною роботою з фаху; підвищенні кваліфікації науково-педагогічних працівників; профорієнтаційної роботи серед випускників шкіл у закладах освіти регіону [1].

«Фізичне виховання» є обов'язковим предметом навчальної програми у аграрному закладі вищої освіти. Заняття проводяться згідно з навчальною програмою протягом усього періоду навчання і включаються у навчальні плани всіх спеціальностей.

Методичні підходи викладання дисципліни «Фізичне виховання» відображаються у кафедральних документах та навчально-методичних матеріалах кафедри.

Ефективною формою організації освітнього процесу у закладі вищої освіти виступають практичні заняття, які сприяють формуванню практичних умінь і навичок, передбачених компонентами педагогічної компетентності науково-педагогічних працівників університету. Зокрема, формування педагогічної компетентності науково-педагогічних працівників кафедри фізичного виховання із питань оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється, зокрема, у процесі вивчення модулів навчальної дисципліни «Фізичне виховання». Основна мета вивчення змістових модулів – це забезпечення фахової та педагогічної компетентності науково-педагогічних працівників у галузі теорії і практики педагогічного оцінювання з використанням тестів та нормативних вимог, формування компетентностей з проблеми оцінювання якості виконання різних видів навчальних завдань. На практичних заняттях формуються такі необхідні уміння: вирішення поставлених завдань; отримання та критичне опрацювання необхідної інформації; робота з документацією (інструкціями, вказівками); визначення професійної позиції та формування власної думки, її висловлювання; використання різних технологій оцінювання, створюючи при цьому критерії оцінювання [2].

Література:

1.Клопов Р. В. Інформатизація вищої фізкультурної освіти / Р. В. Клопов // Теорія та методика фізичного виховання. – 2007. – № 4. – С 3-7. 93.

2. Мачинська Н. І. Педагогічна освіта магістрантів вищих навчальних закладів непедагогічного профілю: [монографія] / Н. І. Мачинська; за ред. докт. пед. наук, проф., член-кор. НАПН України С. О. Сисоєвої. – Львів: ЛьвДУВС, 2013, – 416 с.

3. Мачинська Н. І. Педагогічна освіта магістрантів вищих навчальних закладів непедагогічного профілю [Електронний ресурс] / Н. І. Мачинська // Видано в авторській редакції.. – 2013. – Режим доступу до ресурсу: http://nbuviar.gov.ua/images/dorobku_partneriv/Machunska.pdf. – Назва з екрана. 128

4. Петренко Н. Використання В. SMART-технологій на заняттях з фізичного виховання в аграрному університеті / Н. В. Петренко // «Актуальні проблеми безпеки життєдіяльності людини в сучасному суспільстві»: матеріали Всеукраїнської науково-теоретичної інтернет-конференції, 24 листопада 2021 р. – Миколаїв, 2021. – С. 381–384.

5. PetrenkoN., ZabolotskaO., ZhyliakN., NevchukN. Modelofdevelopmentoftherolepositionoffutureteachersinhighereducation institutions//InternationalJournalofManagement (IJM). Volume:11, Issue:6, – 2020. – Pages:739-751.

6. Професійна педагогічна освіта: компетентнісний підхід : [монографія] / за ред. О. А. Дубасенюк. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. – 412 с. – С. 40.[188, с. 17].

УДК 796.012.2

РОЛЬ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ФОРМУВАННІ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Коржевський М.Ю., керівник фізичного виховання Технологіко-економічний коледж МНАУ

В статті розглядаються питання впливу фізичних вправ на формування здорового способу життя студентів та їх фізичного здоров'я.

Ключові слова: здоровий спосіб життя, фізичне здоров'я студентів, фізична культура.

The article considers the questions of impact of physical exercises on the formation of a healthy lifestyle of students and their physical health.

Keywords: healthy lifestyle, physical health of students, physical culture.

У період реформування системи освіти в Україні важливе місце повинна зайняти проблема здорового способу життя кожної молодої людини. Майбутнє України повинно створюватися здоровими громадянами, які здатні до активної життєдіяльності в усіх напрямках. Ефективне підвищення рівня здоров'я в усіх його аспектах можливе лише при створенні оптимальних

соціально-педагогічних умов формування культури здоров'я дітей і учнівської молоді.

Сучасний рівень розвитку суспільства значною мірою актуалізує наукові проблеми, пов'язані із збереженням здоров'я й фізичним розвитком дітей та учнівської молоді. В Україні об'єктивно склалися такі соціально-педагогічні та соціально-економічні умови, які призвели до погіршення стану здоров'я молодих людей, збільшення серед них випадків наркоманії, алкоголізму, негативного ставлення до основних принципів здорового способу життя.

Існуюча система вищої освіти висуває високі вимоги до здоров'я, фізичної та розумової працездатності студентської молоді. Великі навчальні навантаження й низька рухова активність, нерациональне харчування та шкідливі звички, стресові ситуації та незадовільна організація процесу фізичного виховання негативно позначаються на стані здоров'я студентів.

Процес формування фізичного здоров'я студентів навчальних закладів буде ефективним за умови розвитку стійкого зацікавлення до ставлення свого здоров'я, стимулювання прагнення до здорового способу життя, підтримки позитивної мотивації, оптимістичного ставлення та інтересу до життя, гальмування розвитку шкідливих звичок, забезпечення неперервної валеологічної освіти, залучення їх до систематичних занять фізичною культурою.

Розв'язання одного з найбільш соціально значущих завдань сучасного суспільства, яке претендує на гідне місце у світовій цивілізації, неможливо без комплексного підходу до означеної проблеми, що передбачає інтеграцію знань і досягнень різноманітних галузей наукового світогляду. Не викликає сумнівів необхідність урахування умов і факторів, особливостей фізичного й психофізіологічного розвитку.

У навчальних закладах фізична культура представлена як найважливіший базовий компонент формування загальної культури студентів. У наш час загальновизнані такі форми фізичної культури, як неспеціальна фізкультурна освіта, спорт, фізична рекреація й рухова реабілітація. Найважливішими елементами формування фізичної культури студентів стають також мотиваційна сфера особистості, широта й глибина теоретичних і методико-практичних знань, умінь і навичок у галузі фізичної культури та її видів. Ціннісне ставлення до фізичної культури формується в процесі власної активної діяльності й ефективність цього процесу залежить від реалізації принципу єдності її фізичного, інтелектуального й естетичного потенціалів.

Перші кроки до майбутнього професіоналізму працівника починаються з його навчання професії. Фізичне здоров'я відображає такий ступінь фізичного розвитку студента, його рухових навичок і вмінь, який дозволяє як

найповніше реалізовувати свої творчі можливості. Фізичне здоров'я не є просто бажаною якістю майбутнього фахівця, а необхідним елементом його особистісної структури, необхідною умовою побудови й розвитку суспільних відносин.

Класичне й достатньо містке визначення здоров'я як фізичного, психічного й соціального благополуччя потребує корекції, коли мова заходить про здоров'я професійне. На перший план у трактуванні здоров'я в цьому випадку виходять показники (елементи) психофізичного сполучення, що забезпечують взаємодію біологічної складової й соціально-технічного середовища. При цьому одні автори звертають увагу на те, що здоров'я є "найбільш важливим" з аспектів професіоналізму, інші – що воно відбивається в "психофізичній готовності фахівця" і складається з таких компонентів: достатньої професійної працездатності, наявності необхідних резервів фізичних і функціональних можливостей організму для своєчасної адаптації до швидкозмінних умов виробничого й зовнішнього середовища, обсягу й інтенсивності праці, здатності до повного відновлення в заданому ліміті часу, присутності мотивації в досягненні мети.

Згідно з сучасними уявленнями освітній процес, з одного боку, співвідноситься зі своїм соціально значущим змістом, з іншого – зумовлений досвідом студента як суб'єкта освітнього процесу й носія власної культури. Останніми роками все частіше говорять про фізичну культуру не тільки як про соціальний феномен, але й як про стійку якість особистості. Тому освіта у навчальних закладах орієнтована на формування студента як суб'єкта власної культури. Фізична культура, будучи однією з граней загальної культури, багато в чому визначає поведінку людини в навчанні, на виробництві, у побуті, спілкуванні, сприяє вирішенню соціально-економічних, виховних і оздоровчих завдань.

Залучення студентів до систематичних занять різноманітними видами фізичних вправ як одного з найдоступніших і ефективних засобів збереження й розвитку їх здоров'я вважається цілком виправданим. Систематичні заняття фізичною культурою позитивно впливають не тільки на загальний стан організму, але й виконують важливу соціально-виховну функцію, формуючи людину як цілісну особистість з позитивною мотивацією на здоровий спосіб життя. Необхідно відзначити також, що особлива увага повинна надаватися тим видам фізичної культури, які всебічно впливають на організм, розвиваючи його гармонійно.

Незважаючи на доступність і безсумнівну ефективність виховного впливу систематичних занять фізичними вправами на молодь, а також на поліпшення функціональних можливостей організму, залишається проблема розробки сучасних науково-обґрунтованих методичних підходів до індивідуального планування фізичних навантажень, їх обсягу й доцільності.

Процес формування фізичного здоров'я буде ефективним за умови розвитку стійкого зацікавленого становлення до свого здоров'я, стимулювання прагнення до здорового способу життя, підтримки позитивної мотивації, оптимістичного ставлення та інтересу до життя, гальмування розвитку шкідливих звичок, забезпечення неперервної валеологічної освіти, залучення до систематичних знань і занять фізичною культурою.

При розгляді майбутньої професійної діяльності студента обов'язково є необхідність урахування його стану здоров'я. Перші кроки до майбутнього професіоналізму починаються з навчання професії. Фізичне здоров'я відображає такий ступінь фізичного розвитку студента, його рухових навичок і вмінь, що дозволяє найбільш повно реалізувати свої творчі можливості. Фізичне здоров'я є не просто бажаною якістю майбутнього фахівця, а необхідним елементом його особистісної структури.

Для підвищення можливостей організму до оптимальних величин необхідно виявити найбільш важливі чинники, які дозволять побудувати програму профілактико-оздоровчих занять фізичною культурою у навчальному закладі більш раціонально.

Література:

1. Язловецька, Оксана. Фізичне виховання і спорт у шкільній освіті європейських країн / Оксана Язловецька // Рідна школа. — 2017. — № 3/4.
2. Фізіологія спортивної діяльності : підручник [для студентів навч. закл. фіз. виховання і спорту / А. С. Ровний, В. М. Ільїн, В. С. Лізогуб, О. О. Ровна] ; М-во освіти і науки України, Харків. держ. акад. фіз. культури [та ін.].— Харків : ХНАДУ, 2015. — 555 с. : іл., табл. — Бібліогр
3. Основи здорового способу життя : підручник / [М. І. Кручаниця та ін.] ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Ужгор. нац. ун-т", Ф-т здоров'я людини. — Ужгород : РІК-У, 2016. — 263 с. : іл., табл. — Бібліогр.
4. Куроченко, Іван Панасович. Правові, організаційні та методичні засади фізичної культури і спорту в Україні : навч. практикум / І. П. Куроченко ; Нац. ун-т держ податк. служби України. — Ірпінь : Вид-во Нац. ун-ту ДПС України, 2016. — 612 с. : іл., табл. — Бібліогр.

УДК 796. 84 (477)

ФІЗИЧНА АКТИВНІСТЬ – ЗАПОРУКА ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ УНІВЕРСИТЕТУ

Медведєва Л.М., ст. викладачка кафедри фізичного виховання МНАУ

У роботі розглянуто поняття про фізичну культуру, визначена її роль у здоровому житті людини. Виокремлено необхідність використання різноманітних форм та методик занять. Сформовано важливість

дотримання правил безпеки та забезпечення нормованого навантаження для студентів з рахування індивідуальних особливостей та стану здоров'я.

Ключові слова: фізична культура, фізична активність, правила безпеки, спорт, студенти, ігри.

The work examines the concept of physical culture, defines its role in a healthy human life. The need to use various forms and methods of classes is highlighted. The importance of observing safety rules and ensuring a standardized workload for students, taking into account individual characteristics and health status, was established.

Keywords: physical culture, physical activity, safety rules, sports, students, games

Спочатку варто згадати, що фізична активність є важливим фактором у підтримці та зміцненні здоров'я. Регулярна фізична активність може зменшити ризик розвитку серцево-судинних захворювань, діабету, ожиріння та деяких інших хвороб. Крім того, вона може підвищити рівень енергії та покращити настрій.

Фізична культура, як наука, що вивчає закономірності рухової активності та її вплив на здоров'я людини, надає нам можливість використовувати різноманітні форми та методики фізичної активності для досягнення максимальних результатів.

На заняттях з фізичного виховання можуть використовуватись різні види спорту, наприклад, біг, плавання, велосипедний спорт, аеробіка, йога та інші. Важливо враховувати, що кожен вид спорту має свої особливості та може бути корисним для певних цілей. Наприклад, біг може підвищити витривалість та покращити роботу серця та легенів, а велосипедний спорт може зміцнити м'язи ніг та покращити координацію рухів. Аеробіка та йога можуть допомогти знизити рівень стресу та покращити роботу дихальної та серцево-судинної систем.

Фізична активність не тільки сприяє покращенню фізичного стану, але і має позитивний вплив на психічне здоров'я людини. Під час фізичних вправ в організмі виробляються ендорфіни - гормони щастя, які допомагають знижувати рівень стресу та підвищувати настрій. Також, фізична активність знижує ризик розвитку депресії та тривожності. Наприклад, при організації занять з фізичної культури для студентів, необхідно враховувати їх фізичну підготовку, вік, стан здоров'я та індивідуальні особливості.

Окрім того, дуже важливо дотримуватись безпечних правил занять. Наприклад, перед заняттями необхідно провести розминку та підготувати м'язи до навантажень, користуватись правильним спорядженням, дотримуватись техніки виконання вправ та відпочивати, коли це необхідно.

При цьому варто пам'ятати про безпеку під час занять з фізичного виховання. Важливо дотримуватись правильної техніки виконання вправ та не перевантажувати організм. Якщо студент має відхилення у стані здоров'я, то необхідно враховувати його індивідуальні можливості та обмеження, а

також консультуватись з лікарем. Наприклад, студент з проблемами з кістками чи суглобами може замінити біг на ходьбу чи плавання, щоб зменшити навантаження на ці частини тіла. Студент з проблемами з дихальною системою може зосередитись на вправах для покращення дихання та зменшення напруження.[1]

Для студентів із відхиленнями у стані здоров'я також можуть бути корисними ігри, спрямовані на розвиток координації та гнучкості, які не вимагають великих фізичних зусиль. Наприклад, гра у фрізбі чи волейбол може бути корисною для розвитку координації та спритності.

Важливо забезпечити адекватне фізичне навантаження для студентів з різними відхиленнями у стані здоров'я. Для цього можуть бути використані спеціальні програми та методики, які допоможуть зменшити ризик травм та перевантажень.

Також необхідно враховувати індивідуальні особливості студентів, їхні інтереси та потреби. Наприклад, студентам з низькою мотивацією до занять фізичною культурою можуть бути запропоновані ігри з командною спрямованістю, щоб підвищити мотивацію та інтерес до занять.[2]

Узагалі, фізична культура має великий потенціал для формування здорового способу життя студентів. Якщо правильно підійти до організації занять з фізичного виховання, можна досягнути значних успіхів у підвищенні фізичної підготовки та покращенні стану здоров'я студентів. Однак, для досягнення цих цілей необхідно враховувати особливості кожного студента та його стан здоров'я.

Згідно зі світовою практикою, у заняттях з фізичного виховання студентів з відхиленнями у стані здоров'я можуть брати участь спеціалісти з медичної та фізичної підготовки. Це дозволяє зменшити ризик травм та надати індивідуальну підтримку студентам.

Важливо також використовувати різноманітні форми та методики занять, щоб збільшити мотивацію та інтерес студентів до занять фізичною культурою. Наприклад, включення елементів ігрового характеру, різноманітних вправ та інших розважальних елементів може зробити заняття більш привабливими та цікавими для студентів.

Також важливо забезпечити належний рівень безпеки під час занять з фізичного виховання. Для цього необхідно дотримуватися правил безпеки, використовувати захисне спорядження та устаткування, а також правильно організувати заняття з урахуванням індивідуальних особливостей студентів.

Нарешті, мотивація є ключовим чинником успішного виконання занять з фізичної культури. Студенти, які мають позитивні ставлення до фізичної активності, зазвичай більш активні та продуктивні в заняттях фізичною культурою. Тому, стимулювання учнів до фізичної активності та дотримання здорового способу життя повинно бути важливим елементом виховання.[3]

Отже, фізична культура може стати важливим фактором формування здорового способу життя студентів. Врахування індивідуальних

особливостей та стану здоров'я студентів, використання різноманітних форм та методик занять та забезпечення належного рівня безпеки – це ключові фактори, які допоможуть досягти успіху у цій справі.[4]

Література:

1. Салліс Дж. Ф., Булл Ф., Гутольд Р. Прогрес у фізичній активності протягом олімпійського чотириріччя. Ланцет. 2016: 18-20.
2. Боровикова, О. М. Фізична культура як фактор формування здорового способу життя. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2017:55-58.
3. Кравчук, О. О. Фізична культура як фактор здоров'я збереження особистості. Науковий вісник Інституту педагогіки і психології професійної освіти НАПН України. 2018: 78-82.
4. Карлсон С.А., Фултон Дж.Е., Пратт М., та ін. Недостатня фізична активність та витрати на охорону здоров'я в США. Прогрес кардіоваскулярних захворювань. 2015; 57 (4): 315-323.

УДК 796.37 (477)

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА – ЖИТТЄВО НЕОБХІДНА ДИСЦИПЛІНА ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Рябов Є.І., викладач фізичного виховання Технологіко-економічного коледжу МНАУ

Фізична культура у навчальному закладі фахової передвищої освіти є невід'ємною частиною формування загальної і професійної культури особистості сучасного фахівця. Як навчальна дисципліна, обов'язкова для всіх спеціальностей, вона є також засобом формування всебічно розвиненої особистості, оптимізації фізичного і фізіологічного стану здобувачів фахової передвищої освіти у процесі професійної підготовки.

Ключові слова: *фізична культура, здоров'я, фізичне вдосконалення, здоровий спосіб життя, спортивний мотив, фахова передвища освіта.*

Physical culture in a pre-higher professional education institution is an integral part of the formation of the general and professional culture of the personality of a modern specialist. As educational discipline, which is compulsory for all specialties, it is also a means of forming a comprehensively developed personality, optimizing the physical and physiological condition of acquirers of the pre-higher professional education in the process of professional training.

Keywords: *physical culture, health, physical improvement, healthy lifestyle, sports motif, pre-higher professional education.*

Вік переважної більшості здобувачів фахової передвищої освіти 15–18 років – це період, коли людина ще росте, коли відбувається формування і

особистості, і організму. У цьому віці через шкідливі звички закладаються передумови для різноманітних хронічних захворювань, через які згодом доведеться страждати все життя. Водночас, при належному ставленні до власного здоров'я і до занять спортом молода людина у цьому віці може не лише покращити свою статуру, зміцнити здоров'я, але й засвоїти навички здорового способу життя, що стане у пригоді у майбутньому [1].

Фізична культура — система соціально-педагогічних заходів, спрямованих на зміцнення здоров'я, загартування організму, гармонійний розвиток форм, функцій і фізичних можливостей людини, формування життєво важливих рухових навичок і вмінь.

Фізична культура у навчальному закладі фахової передвищої освіти виконує такі функції:

1. комунікативно-результативну (відображає культуру поведінки, спілкування, взаємодію учасників спортивної діяльності);
2. соціальну (досягнення необхідного рівня розвитку особистості, зміцнення її здоров'я, підготовка до професійної діяльності);
3. організаційну (характеризує можливості об'єднання молоді в колективи, команди, клуби, організації для спільної спортивної діяльності);
4. проектно-творчу (визначає можливості спортивної діяльності, в процесі якої створюються моделі професійно-особистісного розвитку людини, забезпечується розвиток індивідуальних здібностей);
5. проектно-прогностичну (розширення ерудиції здобувачів фахової передвищої освіти у сфері фізичної культури);
6. ціннісно-орієнтаційну (формування професійної та особистісної орієнтації);
7. соціалізації (залучення індивіда до системи суспільних відносин).

Фізична культура здобувачів фахової передвищої освіти є нерозривною складовою частиною вищої освіти. Вона виступає якісною і результативною мірою комплексного впливу різних форм, засобів і методів на особу майбутнього фахівця в процесі формування його професійної компетентності. Результатом цього процесу є рівень індивідуальної фізичної культури кожного здобувача фахової передвищої освіти, його духовність, рівень розвитку професійно значущих здібностей [2].

Фізична культура спрямована на розв'язання таких завдань: готовності до високопродуктивної праці; підтримання високої працездатності протягом всього періоду навчання; формування у здобувачів фахової передвищої освіти високих моральних, вольових і фізичних якостей; сприяння всебічному розвитку організму; збереження і зміцнення здоров'я; всебічна фізична підготовка; професійно-прикладна фізична підготовка з урахуванням особливостей майбутньої трудової діяльності; виховання усвідомлення необхідності регулярно займатися фізичною культурою і спортом [3].

Ефективність фізичної культури значною мірою залежить від мотивів, які стимулюють активність особистості: фізичне вдосконалення пов'язане з

прагненням прискорити темпи власного розвитку, мати гідне місце в оточенні, домогтися уваги; дружня солідарність продиктована бажанням бути разом з друзями, співпрацювати з ними; відповідальність - зумовлена необхідністю відвідувати заняття з фізичної культури, виконувати вимоги навчальної програми; суперництво - пов'язане з бажанням виділитися, підняти свій престиж, бути першим; спортивний мотив зумовлений прагненням досягнути значних результатів; ігровий, що є засобом розваги, нервової розрядки, відпочинку та ін.

Література:

1. Основи здорового способу життя : підручник / [М. І. Кручаниця та ін.] ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Ужгор. нац. ун-т", Ф-т здоров'я людини. — Ужгород : РІК-У, 2016. — 263 с. : іл., табл. — Бібліогр.

2. Куроченко, Іван Панасович. Правові, організаційні та методичні засади фізичної культури і спорту в Україні : навч. практикум / І. П. Куроченко ; Нац. ун-т держ податк. служби України. — Ірпінь : Вид-во Нац. ун-ту ДПС України, 2016. — 612 с. : іл., табл. — Бібліогр.

3. Кіндрат, Вадим Кирилович. Організація фізкультурної та спортивно-масової роботи в різних сферах суспільства : навч. посіб. / Кіндрат В. К. ; М-во освіти і науки України, Ін-т проблем виховання НАПН України [та ін.]. — Рівне : Волин. обереги, 2019. — 258 с. : іл., табл. — (Бібліотека молодого вчителя фізичної культури). — Бібліогр.

Наукове видання

**Матеріали Причорноморської науково - практичної конференції
професорсько - викладацького складу
Миколаївського національного аграрного університету**

м. Миколаїв,
21 квітня 2023 р.

Технічний редактор: А.Ю. Ракова

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 4,5

Тираж 100 пр. Зам. №__

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського державного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.